

ŠVEITSI-EESTI
koostööprogramm



Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra



KESKKONNAAMET

Looduskaitse tulemuslikkuse hindamine

Keskkonnaamet

Kõnnumaa maastikukaitseala

2025

Kirsi Loide



PAME hindamismetoodika valmis Euroopa Liidu rahalisel toetusel tehnilise abi rahastamisvahendi kaudu ja koostöös Euroopa Komisjoni struktuurireformide toetamise peadirektoraadiga.

Üldinfo

| Küsimus | Vastus |
|---|--|
| Kaitstava loodusobjekti nimi | Kõnnumaa maastikukaitseala |
| KKR kood | KLO1000505 |
| Asukoht (maakonnad) | Järvamaa, Raplamaa |
| Kaitse alla võtmise aeg (ala moodustamise aasta) | 2019 (kaitse all alates 1961. aastast) |
| Vöönd(id): | |
| loodusreservaatide arv | 0 |
| loodusreservaatide kogupindala | 0 |
| sihtkaitsevööndite arv | 6 |
| sihtkaitsevööndite kogupindala | 3785,6 |
| piiranguvööndite arv | 4 |
| piiranguvööndite kogupindala | 2268,9 ha |
| IUCN kategooria(d) | IV, V |
| Natura 2000 võrgustiku alad | Kõnnumaa loodusala, Kõnnumaa-Väätsa linnuala |
| Kaitseala valitseja | Keskkonnaamet |
| Kogupindala (ha) | 6054,5 ha |
| Maismaa pindala (ha) | 5950,5 ha |
| Eraomandis oleva maa pindala (ha) | 1852 ha |
| Kaitsekorralduskava nimi | Kõnnumaa maastikukaitseala, Aela maastikukaitseala, Kuimetsa maastikukaitseala, Kõnnumaa ja Vahastu mõisa hoiuala, üksikobjekt Imsi järve ning Kädva, Kiigemäe ja Saunametsa metsise püsielupaiga (Kõnnumaa loodusala) kaitsekorralduskava |
| Kaitsekorralduskava tegevuskava periood | 2020-2029 |
| Tulemuslikkuse hindaja nimi | Kirsi Loide |
| Tulemuslikkuse hindamise kuupäev (pp.kk.aaaa) | 12.03.2025 |
| Eelmise hindamise aeg (pp.kk.aaaa), s.h METT hindamine | 23.10.2020 METT |
| Loodusobjekti esile tõstmist vääriv tähtsus või eripära piirkonna, Eesti või Euroopa kontekstis* (*täita asjakohasusel) | rabad |

Hindamistabel

| Valdkond | Teema | Küsimus | Vastus | Vastamisel kasutatud andmeallikas | Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus |
|--------------|---------|--|--|-----------------------------------|--|
| üldine | üldine | Kas alal on (ajakohane) kava? | Jah, alapõhine kaitsekorralduskava, lisaks kohalduvad liigikaitsekava(d) ja/või elupaiga tegevuskava(d) | EELIS | Loodusala KKK, pärandniitude tegevuskava, kaitstavate soode tegevuskava, LTK-d |
| planeerimine | seisund | Kas kõikide ala kaitseväärtuseks olevate liikide esinemise/seisundi info oli kaitsekorraldusperioodi alguses kindlaks tehtud? | Seisund oli määratud 50-90% väärtustest | KKK | Teadmata: läikiv kurdsirbik, suur-kuldriib, |
| planeerimine | seisund | Kas kõikide ala kaitseväärtuseks (kaitse-eesmärgiks) olevate elupaikade seisund oli kaitsekorraldusperioodi alguses kindlaks tehtud? | Seisund oli määratud ≥90% väärtustele | KKK | Kõikide kaitseväärtuste seisundiinfo on teada |
| planeerimine | seisund | Milline on liikide seisundi andmete usaldusväärsus ja kvaliteet? | Hea - 50-90% seisundi hinnangutest põhineb ajakohastel kvantitatiivsetel andmetel (uuringud, seired, inventuurid, vaatlused) | KKK | Osadel ei ole seisund määratud |

| Valdkond | Teema | Küsimus | Vastus | Vastamisel kasutatud andmeallikas | Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus |
|--------------|--------------|---|--|-----------------------------------|---|
| planeerimine | seisund | Milline on elupaikade seisundiandmete usaldusväärsus ja kvaliteet? | Hea - 50-90% seisundi hinnangutest põhineb ajakohastel kvantitatiivsetel andmetel (uuringud, seired, inventuurid, vaatlused) | KKK | Vanad andmed, kahetised andmed |
| planeerimine | seisund | Kas eelmisel kaitsekorraldusperioodil/selle kaitsekorraldusperioodi algul tuvastati andmelünki, mis takistasid lähteolukorra (kaitseväärtuste seisundi) kindlaks määramist? | Andmelüngad on põhjalikult kaardistatud ning andmelünkade täitmiseks vajalikud tegevused on selgelt välja toodud. | KKK | On välja toodud puuduliku infoga liikide ja elupaigatüüpide kohta inventuuride tellimise vajadus ning külastustaristu ja väärtuslike maastike kaardistamise vajadus |
| planeerimine | seisund | Kas tuvastatud andmelüngad on kaitsekorraldusperioodil täidetud? | Pool või enam (50%-<100%) tuvastatud andmelünki on täidetud. | EELIS, KESE, KIRKE | KIRKEst leidsin ekspertiisid, mis olid ettenähtud. Osad asjad on tegemata, kuna aeg ei ole veel kätte jõudnud. |
| planeerimine | survetegurid | Kas ala kõigi kaitseväärtuste osas on survetegurid (otsesed negatiivsed mõjutegurid) tuvastatud? | Survetegurid on kindlaks määratud kõigile (100%) kaitseväärtustele (kui asjakohane) | KKK | |
| planeerimine | survetegurid | Kas survetegurite olulisus ja ulatus on kindlaks määratud? | Survetegurite ulatus ja olulisus on kindlaks määratud kõikide kaitseväärtuste ja survetegurite puhul | KKK | |

| Valdkond | Teema | Küsimus | Vastus | Vastamisel kasutatud andmeallikas | Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus |
|--------------|--------------|--|---|-----------------------------------|--|
| planeerimine | survetegurid | Nimeta ala kõige olulisemad survetegurid? | inimtekkelised veerežiimi muutused; metsandus; rohumaade hülgamine; ehitustegevus ja asustus | KKK, EELIS | KKK-s ülekaalukalt oluliseim survetegur on veerežiimi muutmine |
| planeerimine | survetegurid | Kas arvesse on võetud ka väljastpoolt kaitseala tulenevaid survetegureid? | Kaitseala piiridest väljaspoolt tulenevaid survetegureid on arvestatud osaliselt. | KKK | Arvestatud on turbakaevandusega |
| planeerimine | eesmärgid | Kas ala elurikkusega seotud kaitseväärtustele on seatud kaitse-eesmärgid? | Ala-spetsiifilised kaitse-eesmärgid on seatud kõikidele kaitseväärtustele | KKK | |
| planeerimine | eesmärgid | Kas kaitseväärtuste kaitse-eesmärgid määratlevad elupaikade ja liikide soovitava seisundi? | Kaitse-eesmärkidega täpsustati kõigi elupaikade/liikide soovitavat seisundit. Sihtväärtused on nii kvantifitseeritud kui ajaliselt piiritletud. | KKK | |
| planeerimine | eesmärgid | Kas kaitse-eesmärgid on seatud ka muudele kaitseväärtustele kui otseselt elurikkust puudutavatele kaitseväärtustele? | Jah | KKK | Külamaastik |
| planeerimine | eesmärgid | Kas kaitse-eesmärke on seatud ka sellistele hüvedele/väärtustele, mis ei ole määrusega ala kaitseväärtuseks seatud? | Jah | KKK | Paluküla ja Keava mäed |

| Valdkond | Teema | Küsimus | Vastus | Vastamisel kasutatud andmeallikas | Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus |
|--------------|----------|---|---|------------------------------------|--|
| planeerimine | meetmed | Kas kaitsealal on vaja aktiivseid kaitsekorralduslikke tegevusi (lisaks LKS alusel kohalduvale kaitsekorrale/piirangutele)? | Jah, täiendav sekkumine on vajalik | KKK | Poollooduslike koosluste hooldamine, veerežiimi taastamine, metsise elupaikade taastamistööd |
| planeerimine | meetmed | Kas kõikide kaitseala kaitse-eesmärkide saavutamiseks kavandati vajalikud meetmed/tegevused? | Kaitsekorralduslikud meetmed on seatud kõikidele asjakohastele kaitse-eesmärkidele. Kõik meetmed on SMART. | KKK | |
| planeerimine | meetmed | Kas määratud meetmed näevad ette tegevusi väljaspool kaitseala piire? | Ei (teadaolevalt on vajadus tegevusteks väljaspool piire, kuid neid ei ole kavandatud) | KKK | Turbakevandus piiri taga, kuivendus |
| planeerimine | meetmed | Kas tegevused käsitlesid kõiki kaitsealal tuvastatud ja kaitseväärtusi mõjutavaid survetegureid? | Kõikidel peamistel surveteguritel on vastav meede. | KKK | |
| rakendamine | sisendid | Kas saab välja tuua muid puudujääke ala kaitsekorraldusega seotud teadmistes/alusinfos (peale seisundiandmete puudujääkide)? | Ei, kaitsekorraldusperioodil ei ole selgunud olulisi puudujääke teadmistes | KKK | |
| rakendamine | sisendid | Kas teostatud seire, inventuurid ja/või uuringud annavad piisava teabe, et hinnata ellu viidud tegevuste edukust ja kaitse-eesmärkide saavutamist või nende suunas liikumist? | Seire võimaldab hinnata poolte või enama (50%-<100%) tegevuste tulemuslikkust/kaitse-eesmärkide saavutatust | KIRKE, KESE, EELIS, virtuaalkontor | |

| Valdkond | Teema | Küsimus | Vastus | Vastamisel kasutatud andmeallikas | Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus |
|-------------|----------|---|---|-----------------------------------|---|
| rakendamine | sisendid | Kui teostatud seire, inventuurid ja/või uuringud ei anna piisavat teavet, siis mida tuleb teha, et puudujääke lahendada? | Ei ole asjakohane | | |
| rakendamine | sisendid | Kas seire-, inventuuride ja/või uuringute tulemusi kasutati ala kaitsekorralduse kohandamiseks? | Seiretulemusi on suures osas kasutatud ala kaitse korralduse/meetmete kohandamiseks | KIRKE | |
| rakendamine | protsess | Kas huvirühmasid kaasati kaitsekorralduse/tegevuskava planeerimise etapis? | Jah - huvirühmi kaasati | KIRKE | |
| rakendamine | protsess | Kas kaitseala väärtuste ja kaitsekorralduse valdkonnas pädevaid huvirühmasid kaasati kaitsekorralduse/tegevuskava rakendamisse? | Jah, huvirühmi kaasati, kuid mõned asjakohased huvirühmad jäid kaasamata ja/või kaasamine toimus pigem informeerimise mitte konsulteerimise tasemel | KIRKE | Informeerimine |
| rakendamine | protsess | Kas konsultatsioonide või tegevuste koordineerimise käigus tekkis teadaolevaid konflikte (vastasseise)? | Jah - tekkis konflikte | KIRKE | Huvigruppide omavahelised konfliktid-turism vs rekreatsioon, vald vs maausulised, kõik enamasti hiemäega seotud. Metsaelupaikade määramisel KeA vs maaomanikud. |

| Valdkond | Teema | Küsimus | Vastus | Vastamisel kasutatud andmeallikas | Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus |
|-------------|----------|--|--|-----------------------------------|--|
| rakendamine | protsess | Nimetage olulisemad konfliktkohad | kaitsekorra/piirangute rangus; kaitseala piirid; meetmetega seotud mõjud; külastuskorraldus; ebapiisav kompenseerimine; vastuseis alal lubatud või läbi viidud tegevustele | KIRKE | Kaasamise kirjavahetus |
| väljundid | meetmed | Milline on kavas määratud pool-looduslike koosluste (niiduelupaikade) taastamistööde ellu viimise seis? | Vähem kui pool (<50%) planeeritud taastamistöödest on rakendatud | RMK, ELF, LHT, MHB kihid, KIRKE | PLK taastamine osaliselt tehtud 20 ha-st vaid 4 ha tehtud. |
| väljundid | meetmed | Milline on kavas määratud märgaladega ja veekogudega (soelupaigad, jõed, järved) seotud taastamistööde ellu viimise seis? | Ükski planeeritud taastamistöö ei ole rakendatud | RMK, ELF, LHT, MHB kihid, KIRKE | Tegemata raba taastamine |
| väljundid | meetmed | Milline on koosluste hooldamistööde ellu viimise seis? | Vähem kui pool (<50%) hooldust vajavate koosluste pindalast on hooldusesse võetud. | RMK, ELF, LHT, MHB kihid, KIRKE | Hooldatud on 7,9 ha kokku peaks hooldama 33,3 ha. |
| väljundid | meetmed | Milline on kavas määratud liigikaitsetööde ellu viimise seis? | Ükski planeeritud meetmetest ei ole rakendatud | RMK, ELF, LHT, MHB kihid, KIRKE | Tegemata metsise elupaikade taastamine, turvastarna elupaiga hooldus. |
| väljundid | meetmed | Milline on kavas määratud muude otseselt kaitseväärtustele suunatud meetmete (hooldus-, taastamis- ja ohjamismeetmed jms) ellu viimise seis? | Vähem kui pool (<50%) planeeritud meetmetest on rakendatud | RMK, ELF, LHT, MHB kihid, KIRKE | Probleemliigi tõrjet ei saa tuvastada, kuna eramaadel ja eraomanike vastutada. |

| Valdkond | Teema | Küsimus | Vastus | Vastamisel kasutatud andmeallikas | Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus |
|-----------|-----------|--|--|---|--|
| väljundid | meetmed | Millised I ja II prioriteediga meetmed on tähtjaks rakendamata ja miks? | Metsalinnustiku inventuur, PLK hooldamine - hooldatud vähem, veerežiimi taastamise uuring, veerežiimi taastamine, metsise elupaikade taastamine, turvastarna elupaiga hooldus - tellitud 2022. | | |
| väljundid | meetmed | Kas I ja II prioriteediga inventuurid, seire ja uuringud on ellu viidud? | Üle poole (50-90%) planeeritud meetmetest on rakendatud. | LHT, KIRKE, KESE | |
| väljundid | meetmed | Kas I ja II prioriteediga ala valitsemisega seotud meetmed (kavad, kaitse-eeskirjad jms) on ellu viidud? | Ükski planeeritud meetmetest ei ole rakendatud | KKK, KIRKE | Ettenähtud on KE uuendamine, mille aeg on kätte jõudnud, kuid mida pole tehtud, KKK uuendamine ja vahehindamine on ettenähtud, kuid aeg ei ole veel kätte jõudnud. |
| väljundid | meetmed | Kas I ja II prioriteediga rekreatsiooni ja keskkonnaharidusega seotud meetmed on ellu viidud? | Vähem kui pool (<50%) planeeritud meetmetest on rakendatud | google, KIRKE, külastustaristu virtuaalkontor, KKK, RMK | uue voldiku välja andmine on tegemata, tähised on paigaldatud ja likvideeritud, Keava mägede liikumisradade hooldus tehtud, |
| väljundid | meetmed | Kas hinnataval perioodil on lisaks ellu viidud sellised kaitse-eesmärke toetavaid tegevusi, mis ei ole ette nähtud kavaga? | Ei | | |
| väljundid | tulemused | Milline on nende liikide seisund, mille kaitseks ala on määratud? | Vähem kui poolte (<50%) (indikaator)liikide seisund on stabiilne või paranenud | KKK, EELIS | Kavas toodud välja, et tulemuslikkuse hindamisel katusliikidena kasutada kaljukotkast ja kuninga-kuuskjalga. Kaljukotka seisund on stabiilne, kuninga-kuuskajala seisundit ei ole uuesti hinnatud peale kava tegemist. |

| Valdkond | Teema | Küsimus | Vastus | Vastamisel kasutatud andmeallikas | Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus |
|-----------|-----------|--|--|-----------------------------------|--|
| väljundid | tulemused | Kui $\geq 90\%$ liikide seisund on stabiilne või paranenud, siis palun tooge välja peamised edutegurid? | Ei ole asjakohane | | |
| väljundid | tulemused | Kui asjakohane, siis milliste väärtuste seisund on halvenenud? | Kuninga-kuuskjalg (kuna uuem info puudub) | KKK, EELIS | |
| väljundid | tulemused | Kui alla 90% liikide seisund on stabiilne või paranenud, siis palun tooge välja liikide seisundi halvenemise põhjused ja/või, millised tegevused on teie arvates vajalikud, et saavutada paremaid tulemusi? | Uuemaid inventuure on vaja, et seisundit korralikult hinnata, hetkel on info puudu ja sellest ka halb seisundihinnang. | EELIS | |
| väljundid | tulemused | Milline on nende elupaikade seisund, mille kaitseks ala on määratud? | Üle poolte (50-90%) kaitseväärtuste seisund on paranenud või jäänud samaks. | EELIS, Tableau | 10 elupaigatüübi pindalad ja/või seisundid on suurenenud/paranenud. 5 elupaigatüübi pindalad ja/või seisundid ei ole suurenenud/paranenud. Osati ikka veel vanad andmed. |
| väljundid | tulemused | Kui $\geq 90\%$ elupaikade seisund on sama või paranenud, siis palun tooge välja peamised edutegurid? | Ei ole asjakohane | | |
| väljundid | tulemused | Kui asjakohane, siis milliste elupaikade seisund on halvenenud? | 6210, 7120, 7140, 6430, 9020* | | |
| väljundid | tulemused | Kui alla 90% elupaikade seisund on stabiilne või paranenud, siis palun tooge välja elupaikade seisundi halvenemise põhjused ja/või millised tegevused on teie arvates vajalikud, et saavutada paremaid tulemusi? | Probleem on pigem selles, et uuemad andmed puuduvad, seega ei ole teada, kas seisund on paranenud | | |
| väljundid | tulemused | Milline on ala kaitsekorralduse mõju ökosüsteemi teenustele? | Ökosüsteemi teenuste pakkumine on oluliste muutusteta | ELME2 | 7,36 |

| Valdkond | Teema | Küsimus | Vastus | Vastamisel kasutatud andmeallikas | Selgitused, lisainfo/vastuse põhjendus |
|-----------|-----------|--|---|-----------------------------------|--|
| väljundid | tulemused | Millised on olnud muutused ala ökoloogilises sidususes? | Ökoloogiline sidusus on hea või paranenud | ELME2 | 79,37 |
| väljundid | tulemused | Kas on tuvastatud ala kaitsekorra rikkumisi? | Jah, on tuvastatud kaitsekorra rikkumisi | OKAS, VMP | Kokku 5 kaitsekorra rikkumist, ebakorrektne metsaraie ja keskkonnakahju, ebaseaduslik laudtee, ebaseaduslik telkimine ja prügistamine, ebaseaduslik kraavi rajamine, ebaseaduslik tee-ehitus |
| väljundid | tulemused | Kas tuvastatud ala kaitsekorra rikkumistel võib olla (oluline) mõju ala kaitseväärtustele? | Jah, rikkumistel on võimalik (oluline) mõju kaitseväärtustele | OKAS, VMP, eksperthinnang | Laudtee ehitusel võib olla mõju raba elupaigatüübile, metsaraiel võib olla mõju maastikuilmele ja liikide mitmekesisusele, ning rändekoridori ja elupaikade killustumisele. |
| väljundid | tulemused | Kas teie hinnangul on ala kaitsekord olnud sobiv ja piisavalt tõhus kaitse-eesmärkide saavutamise toetamiseks? | Ei, kuid kaitsekorra muutmine on juba töös | KIRKE, EELIS | Piiranguvööndi elupaigatüübid (sood ja metsad) ei ole kaitstud. Kuid on tehtud ettepanek piiranguvööndi metsaelupaigatüüpide kaitse alla võtmiseks üleriigiliselt (LKS). |
| väljundid | tulemused | Kas määruses nimetatud ala kaitseväärtused on asjakohased ja piisavad? | Ei | hindaja ekspertarvamus | |
| väljundid | tulemused | Kui kaitsekord ei ole olnud sobiv, siis millised muudatused oleksid vajalikud? | piiranguvööndi elupaigatüüpide kaitse tagamine LKS-i või tsoneeringu muutmisega | | |
| muu | muu | Muud tähelepanekud ja kommentaarid, mida soovite lisada | Tähelepanekud puuduvad | | |

Skoor

| | Max skoor | Hindamise skoor | Tulemus (%) |
|-----------------------------|------------|-----------------|--------------|
| Koondskoor | 110 | 69 | 62,7% |
| Üldine | 3 | 3 | 100,0% |
| Seisund (planeerimine) | 18 | 13 | 72,2% |
| Survetegurid (planeerimine) | 9 | 8 | 88,9% |
| Eesmärgid (planeerimine) | 12 | 12 | 100,0% |
| Meetmed (planeerimine) | 9 | 6 | 66,7% |
| Sisendid (rakendamine) | 9 | 7 | 77,8% |
| Protsess (rakendamine) | 6 | 4 | 66,7% |
| Meetmed (väljundid) | 24 | 6 | 25,0% |
| Tulemused (väljundid) | 20 | 10 | 50,0% |

| | | | |
|---------------------|----|----|--------|
| Üldine | 3 | 3 | 100,0% |
| Planeerimine | 48 | 39 | 81,3% |
| Rakendamine | 15 | 11 | 73,3% |
| Väljundid | 44 | 16 | 36,4% |

Mõisted ja lühendid

| Mõiste | Selgitus |
|-------------------------------------|--|
| Kaitseväärtus | Ala kaitse alla võtmise määruuses/kaitse-eeskirjas nimetatud kaitstav loodusväärtus (kaitse-eesmärk). |
| Kaitse-eesmärk | Kaitseväärtuse soovitud seisund. |
| Kava | Kaitstava loodusobjekti kaitsekorralduse aluseks olev tegevuskava: kaitsekorralduskava, liigi kaitse tegevuskava, elupaiga tegevuskava. |
| KKK | Kaitstava loodusobjekti kaitsekorralduskava. |
| Kaitsekorraldusperiood | Esmakordsel hindamisel ja ajakohase (s.t kava sisu on olnud üldjoontes jätkuvalt asjakohane) kava olemasolul on hinnatava kaitsekorraldusperioodi alguseks kava algus/koostamise aeg ja perioodi lõpuks hindamise aeg. Kava puudumisel ja/või korduval hindamisel saab kaitsekorraldusperioodiks arvestada hindamistsükli pikkust/eelmise hindamise läbi viimise aega (vastavalt hindamise korraldusele 10 või 12 aastat). |
| Survetegur | Kaitseväärtuse soodsas seisundis säilimist või saavutamist negatiivselt mõjutav tegur (nt reostuskoormus, häiringud, maaparanduse mõju, intensiivne maakasutus, võõrliikide surve jm) |
| Kaitsekorralduslikud meetmed | Tegevused, mida tuleb rakendada kaitse-eesmärkide saavutamiseks, sh eesmärkide saavutamist ohustavate mõjutegurite ohjamine. Kaitsekorralduslike meetmete hulka kuulub elupaikade kaitsmine, säilitamine, loomine, taastamine, majandamine. Käesoleva hindamise kontekstis on eristatud: - looduskaitseseadusest ja/või ala kaitse-eeskirjast tulenev kaitsekord (õigusaktidega kehtestatud piirangud); - kaitseala n-õ aktiivne majandamine ehk täiendavate tegevuste planeerimine läbi tegevuskavade, tööplaanide, toetusprogrammide (nt elupaikade taastamine ja hooldamine, külastustaristu rajamine). N-õ aktiivsete meetmete puhul on omakorda eristatud: - looduskaitsemeetmed/otseselt kaitseväärtustele suunatud meetmed ehk tegevused, mille rakendamisest võib oodata otsest kasu liikide või elupaikade seisundile (nt elupaiga taastamine, elupaiga hooldamine, võõrliigi tõrje). - toetavad meetmed ehk tegevused, mille kasu kaitseväärtustele on kaudne (nt seire seisundi tuvastamiseks, kava koostamine ja tulemuslikkuse hindamine tegevuste planeerimiseks, haridusprogrammid teadlikkuse tõstmiseks, kaitseala tähistamine piirangute rakendamiseks jm) |
| SMART | Mõistet SMART (specific, measurable, achievable, relevant, time-bound) kasutatakse siinkohal kaitse-eesmärkide ja meetmete kontekstis. "SMART" mudelile vastav eesmärk või meede on konkreetne, mõõdetav, saavutatav, asjakohane ja ajaliselt määratletud. |
| Väljund (rakendatud tegevus) | Väljunditeks on ellu viidud tegevused ja nende mõõdetavad näitajad: nt taastatud või hooldatud alade pindala, rajatud külastustaristu pikkus, kontrollkäikude arv vms. |
| Tulemus (saavutatud seisund) | Tulemus on ellu viidud tegevuste abil saavutatud olukord, mis võib olla kirjeldatud läbi liikide ja elupaikade seisundi. |
| PAME hindamine | PAME (Protected Area Management Effectiveness) on IUCNi WCPA raamistikul põhinev lähenemine, millega hinnatakse kaitsealade valitsemise tulemuslikkust läbi aspekti kaudu — kontekst, planeerimine, sisendid, protsessid, väljundid ja tulemused. PAME hindamine näitab, kui hästi ala juhtimine aitab saavutada seatud looduskaitselisi eesmärke. |

| Survetegurite kategooriad | Selgitus |
|--|--|
| põllumajandus | (intensiivne) maaharimine, karjatamine, taimekaitsevahendite ja väetiste kasutamine jm |
| rohumaade hülgamine | niitmise või karjatamise lõppemine |
| põllumajandusmaade kuivendamine | põllumajandusmaade maaparandusüsteemid |
| metsandus | raied, raadamine, metsastamine jm |
| metsamaade kuivendamine | metsamaade maaparandusüsteemid |
| kaevandamine | kaevandamine, s.h turbakaevandused |
| energia tootmine (sh infrastruktuur) | hüdroenergia, tuulepargid, päikesepargid, elektriliinid jm |
| transport | teed, raudteed, sadamad, maismaa- ja veeliiklus jm |
| ehitustegevus ja asustus | asutuse laienemine, ehitustegevus, puhketegevused, reostus asustusest, äri- ja tootmistegevusest jm |
| elusorganismide kasutus | vesiviljelus, kalastamine, jahipidamine, toidu ja muu materjali kogumine loodusest, liikide või elupaikade kahjustamine jm |
| militaartegevused ja muud inimsekkumised | militaaralad, tarastamine, vandalism |
| võõr- ja problemaatilised liigid | võõrliigid, probleemsed kodumaised liigid jm |
| segallikatest põhjustatud reostus | heited vette, heited pinnasesse, heited õhku, müra, valgusreostus jm |
| inimtekkelised veerežiimi muutused | maaparandus, veekogude hüdro-morfoloogia muutmine, veevõtt jm |
| looduslikud protsessid | erosioon, eutrofeerumine, koosluste looduslik areng, kisklus, kobraste tegevus, haigused ja parasiidid jm |
| loodusõnnetused | torm, põleng, maalihe, üleujutus jm |
| kliimamuutused | põuad, üleujutused, veerežiimi muutused, liikide levikuareaali muutumine jm kliimamuutuste mõjul |
| muu | |

| Loodusdirektiivi aruande hinnangud | Selgitus |
|------------------------------------|-----------------------------|
| soodne | favourable = FV |
| ebapiisav | unfavourable-inadequate= U1 |
| halb | unfavourable-bad = U2 |
| teadmata | unknown=XX |